

Fejltagelser i evaluering

Evaluatorens arbejde indeholder måske i højere grad end meget andet muligheden for at begå væsentlige fejl, fordi et kerneaspekt i evalueringsarbejdet er at arbejde på ukendt grund og vurdere og træffe beslutninger med store konsekvenser. Når et projekt er færdigt, så er det ukendte blevet kendt, og man kan i bagklogskabens ulideligt klare lys se, at en anden tilgang ville være bedre. Måske skal vi i fremtiden i endnu højere grad kunne angribe flere typer undersøgelsesspørgsmål, og begå os i ukendt farvand med risiko for at begå fejl. Her handler det om at være egne begrænsninger bevidst og at sørge for, at fejl er noget man lærer af. Med dette udgangspunkt vil vi derfor tage fat i egne fejltagelser til skræk og advarsel for andre.

Abstract

- Tre præsentationer, Malene, Martin, Jacob
- 15 min. hver, 5 min. diskussion
- 30 min. dialog til sidst, deltagernes fortællinger

Windows

An error has occurred. To continue:

Press Enter to return to Windows, or

Press CTRL+ALT+DEL to restart your computer. If you do this,
you will lose any unsaved information in all open applications.

Error: 0E : 016F : BFF9B3D4

Press any key to continue _

Fejl som fænomen

- Fejl som mikro- eller makrofænomen, dvs. er det din eller arbejdspladsens skyld, at du begår fejl?
- Positivism vs relativisme. Hvornår er noget "en fejl"?
- Fejl og straf, præstationer og belønning (Podsakoff et al 2006)

Fejl og hjernen

- Udefrakommende og indefrakommende motivation til at undgå fejl (Deci et al 1999)
- Beløn indsatsen, ikke resultatet (Podsakoff et al 2007).
- Error Management Training (Keith & Frese 2008)
- At træffe dårlige beslutninger, kritik af rationalitet (Kahneman 2015)
- Fejl affødt af at hjernen er på overarbejde (Sparks & Cooper 1997)
- Den præfrontale cortex
- Kognitiv dissonans, det forkerte valg
- Almen menneskelig adfærd, skjule fejl, selvbillede (Houston 1978)

Fejl og pædagogik

- Straf, samfundsdiskurs, skyld (Durkheim, Foucault)
- Pædagogik, reaktion på fejl, flow, positiv selvbekræftelse (MST, MTFC, TIY), positiv psykologi (Csiksentmihalyi 2005; Donaldson; Lepper et al 1973)
- Udstille fejl, "Reintegrative shaming", kriminologi, Braithwaite (Martinson 1974)
"nothing works"
- Indifferens, fejring af fejl

Fejl og evaluering

- Fejl i kvalitative analyser: Ikke alt er til fortolkning
- Fejl i kvantitative analyser: Ikke alt er sort/hvidt
- Evaluering som stadigt mere komplekst felt
- At arbejde på ukendt territorium / arbejde eksplorativt
- At arbejde med at besvare spørgsmål
- Publikationer = at udstille produktet af ens beslutninger til evigt skue?
- Evaluering vs forskning, armlængdeprincippet, manøvrere pragmatik og metodiske principper,
- Hermeneutisk cirkel, evaluatorens kontinuerlige beslutningsprocesser vs hypotese og analyse

"I am to blame. I take full responsibility and I will do my best to make up for my fault."

Fejl i min karrieres første spørgeskemaundersøgelse (1. semester, sociologistudiet)

- Spørgeskemaundersøgelse om busning (hvad man mener folk bør gøre vs hvad man selv er villig til at gøre) henvendt forældre Københavns Kommune
- Når din egen respons på situationen/tilstedeværelse bliver den værdifulde læring (i øvrigt jf. Tea Bengtsson ph.d.)
- At agere professionelt vs at være studerende
- Frygten for at tabe ansigt

Fejl i mit første projekt på arbejdsmarkedet

- Specialeguiden.dk
- Vejledningsværktøj til KBU-læger om valg af lægespeciale
- Min opgave blev at oversætte spørgeskemadata til et værktøj, som kunne guide KBU-lægerne
- Baseret på spørgeskemaundersøgelse, udfærdiget på forhånd

Abstract

Evaluatorens arbejde indeholder måske i højere grad end meget andet muligheden for at begå væsentlige fejl, fordi et kerneaspekt i evalueringsarbejdet er at arbejde på ukendt grund og vurdere og træffe beslutninger med store konsekvenser. Når et projekt er færdigt, så er det ukendte blevet kendt, og man kan i bagklogskabens ulideligt klare lys se, at en anden tilgang ville være bedre. Måske skal vi i fremtiden i endnu højere grad kunne angribe flere typer undersøgelsesspørgsmål, og begå os i ukendt farvand med risiko for at begå fejl. Her handler det om at være egne begrænsninger bevidst og at sørge for, at fejl er noget man lærer af. Med dette udgangspunkt vil vi derfor tage fat i egne fejltagelser til skræk og advarsel for andre.

Litteratur

Csikszentmihalyi, M. (2016) *“Flow – the Psychology of Optimal Experience”*. United States: Joosr Ltd.

Deci, E. L.; Koestner, R. & Ryan, R. M. (1999) A Meta-Analytic Review of Experiments Examining the Effects of Extrinsic Rewards on Intrinsic Motivation. *Psych. Bulletin* 125:6 pp 627-668.

Foucault, M. (1975) *“Surveiller et punir: Naissance de la prison”*. Paris: Gallimard.

Houston, J. P. (1978). Curvilinear relationships among anticipated success, cheating behavior, temptation to cheat, and perceived instrumentality of cheating. *Journal of Educational Psychology*, 70(5), 758-762.

Kahneman, D. (2015) *“At tænke – hurtigt og langsomt”*. New York: Farrar, Straus and Giroux

Keith, N. & Frese, M. (2008) Effectiveness of Error Management Training: A Meta-Analysis. *Journal of Applied Psych.* 93:1 pp. 59-69.

Lepper, M. R.; Greene, D.; Nisbett, R. E. (1973): Undermining Children’s Intrinsic Interest with Extrinsic Reward. 28:1. *Journal of Personality and Social Psychology*.

Martinson, R. (1974) *“What works? - Questions and Answers about Prison Reform”*. The Public Interest: 22–54.

Podsakoff, P. M.; Bommer, W. H.; Podsakoff, N. P. & MacKenzie, S. B. (2006) Relationships between leader reward and punishment behavior and subordinate attitudes, perceptions, and behaviors: A meta-analytic review of existing and new research, *Org. Beh. & Hum. Dec. Processes* 99:2 pp. 113-142

Sparks, K. & Cooper, C. (1997) The effects of hours of work on health: A meta-analytic review. *Journal of Occupational and Organizational Psychology*, 70. pp 391-408.